

Педагогічні КАДРИ

газета

ЗАСНОВАНА У ЖОВТНІ 1929 РОКУ

№ 3 (1652) ЛИСТОПАД 2015 РОКУ

НАЦІОНАЛЬНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ М. П. ДРАГОМАНОВА

Кадр місяця

Вітаємо

У НПУ імені М. П. Драгоманова привітали молодь з Днем студента, як завжди, не лише на словах. Ректор та проректори вручали драгомановцям дипломи і сертифікати стипендіатів та лауреатів загальноуніверситетського конкурсу кращих студентів за кількома номінаціями. Матеріальні заохочення студентам вручали також голова Профспілки студентів Станіслав Цибін та голова Правління ВГО "Асоціація "Афганці" Чорнобиля" Олександр Рябека.

НЕЗАБАРОМ В УНІВЕРСИТЕТІ ВІДКРИЄТЬСЯ ВОРКСПЕЙС

Що таке Faraday?

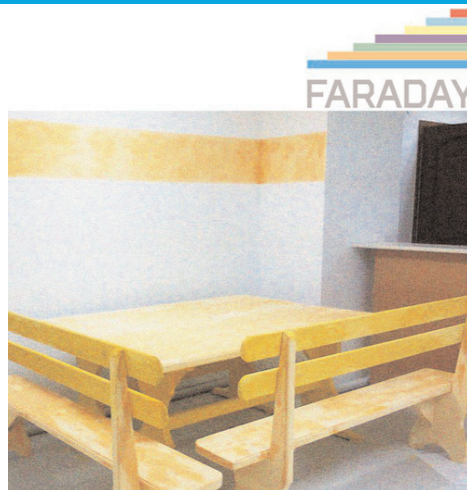
Воркспейс, який незабаром відкриється в головному корпусі НПУ. Завдяки адміністрації університету та інженерному відділу старе підвальне приміщення вдалось "реанімувати". Ми плануємо відкрити для студентів місце, де завжди можна відпочити, поспілкуватися, попрацювати, повчитися, знайти нові знайомства та відвідати корисні івенти.

Коли він запрацює?

Наявність приміщення – це замало для запуску повноцінного проєкту. Для створення комфортних умов необхідно наповнити його різними класними штуками. Для цього ми залучаємо різноманітних спонсорів та шукаємо допомоги у студентства. Відписуйте в пабліку в соціальній мережі, якщо маєте бажання долучитись. Чим нас буде більше, тим швидше закінчиться робота.

Чому така назва і лого?

У підвальних приміщеннях НПУ майже немає зв'язку, прям як у клітці Фарадея. Кольорові елементи на лого обігрують сходишки до воркспейсу.

Драгомановська родина вітає свого ректора, академіка Віктора Андрущенка з поважною нагородою, громадською відзнакою – Срібною медаллю "Василь Зеньковський" за значний особистий внесок у розвиток філософської науки. Щиро бажаємо Віктору Петровичу нових перемог і здобутків!

Студенти і викладачі університету

Виставка "Освіта та кар'єра – День студента 2015"

Студенти і викладачі Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова взяли участь у міжнародній спеціалізованій виставці "Освіта та кар'єра – День студента 2015", що відбувалася 12-14 листопада 2015 року у приміщенні Національного центру ділового та культурного співробітництва "Український дім".

Відвідувачі виставки, яка сьогодні є найбільшим заходом в Україні, що присвячений вищій освіті, мали можливість отримати інформацію про наш університет, дізнатися про спеціальності, за якими здійснюється підготовка фахівців, та особливості навчального процесу в НПУ імені М. П. Драгоманова.

Лідерство Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова у розвитку педагогічної освіти було високо оцінено журі виставки. Наш університет нагороджено дипломом гран-прі у номінації "Інноваційний розвиток освіти та сучасні педагогічні технології".

Дебют Першокурсника – 2015

НАПРИКІНЦІ листопада відбувся загальноуніверситетський захід "Дебют Першокурсника", який організувала Студентська рада НПУ. Зазначимо, що всі команди гідно представили свої інститути, виступи вирізнялись творчим підходом. І це не дивно, адже цьогорічною темою заходу став кінематограф. Отже, переможцями стали:

I місце – Інститут української філології та літературної творчості імені Андрія Малишка;

II місце – Інститут філософської освіти і науки;

III місце – Інститут педагогіки та психології;

Кращий трейлер – Інститут іноземної філології;

Кращий актор – Максим Мальований (ІУФ);

Краща акторка – Надія Орлова (ІІФ).

Вітаємо переможців і всіх учасників з чудовим заходом!

ПІШОВ у кращі світи, залишивши нам нетлінні заповіді і своїм життям, і своєю творчістю, Великий Українець Микола Іванович Шкіль. Той, хто пекучим боєм написав і залишив нам на віки у своїх “Недовезених соняшниках” відверту оцінку-вирок радянській системі як системі каторжної праці, нескінченних злиднів, холоду, голоду, безправ’я і обману. Хоч система робила все, щоб витравити з його сирітської душі українство.

Він практично три десятиліття очолював головний, найбільший наш педагогічний виш.

Нерідко люди за таким, схожим на вівтар, фасадом посад, відзнак і звань стають замкнено не досяжними, велично недоступними. Вагомість справ й гранична зайнятість виокремлюють їх життя, навіть схематизують. І вони вже не дуже охоче пустять вас до своїх приймалень. А щоб до своїх душ!?

А Шкіль пустив. У душу, в хату, в час. У той свій храм з синівської любові, з загостреного почуття людяності, з жаги довіри, із потреби творчості, хисту до логіки й порядку цифр, потреби співробітництва й підтримки. Беззастережно весь свій внутрішній світ простягнув нам: беріть, дивіться, прислухайтесь. Мало хто до нього брався воскресити для нащадків правду і справжність непростого часу, закамуютьованого у дзвінке радянське героїство, за яким крилося важке і нужденне життя, несправедливості. Він показав нащадкам, що люди у тому відретушованому житті щодня складали іспити... на людяність. Часто провалювали іспити на людяність... перед його ж дитячими очима. І він доніс ті перші відкриття до всіх, хто здатен співпереживати. Свідченням, доказом він залишив нам свою автобіографічну повість “Недовезені соняшники”.

Як редактора, мене запитували: яка ж ідея книг, новел Шкіля, до чого закликав він своєю творчістю? Відповідала так: він просить нас за будь-яких обставин не падати, лишатися людьми. Він вчить визначати пріоритети. Він перший дуже тонко, але й голосно порушив глобальну педагогічну цілину, назва якій – синівська етика і синівська моральність.

Ми не вчимо ні в яких формах, як бути справжнім Сином і що таке синівська вірність, синівська любов. Його книжки “Недовезені соняшники” і “Глід” – це кращі хрестоматії з майбутніх і навчальних дисциплін, і тем наукових досліджень – з основ патріотизму. Бо якщо ти не здатен бути сином, все решта – фальш. Він оголив палку святу любов всупереч наступаючому споживацтву.

Він крізь рядки і дуже делікатно нам натякнув, чи ви запи-

тували своїх учнів: які очі в твоєї мами? Який голос? Або чим ти порадував свою матусю? Бо від готовності відповісти на ці питання залежить все. М’якими фарбами простого слова він вималював образ українки – гарної, як зоря, талановитої і мудрої водночас. Бо таких, як його мама – Христа, що народила восьмеро дітей, що овдовіла, і як мільйони інших у наших тихих селах, продовжуючи копати буряки, закопували свій Божий дар і свою долю, було чимало. Вони в собі несли код генія народу, де поруч з мудрістю – щирість і щедрість. “Там матір добрую мою, ще молоді у могилу нужда та праця положили”, – ці слова Шевченка через півтора століття з не меншим боєм повторював вже про самого себе Микола Шкіль. Але хлопчина – круглий сирота не виріс, як того домагалася влада, – яничаром. Він переповів нащадкам про все. І про Градиськ, як топили тисячами мобілізованих українців, і про День Перемоги.

Шкілю боліло, якщо хтось перетвориться на сторожа стола, на носія посади, на чванька. Він їх одразу бачив, відчував. Його життя у педагогіці було підпорядковане спробам олюднити офіційщину. Він першим з посадовців за Союзу пустив під офіційний дах – “педагогіку співробітництва” Амонашвілі; Лисенкова, Ільїна, Захаренко, Шаталов – отримали в очолюваному ним закладі нетрадиційну, неформальну – вільну кафедру педтворчості. Кафедру, яка працювала на викладача, озброюючи його новітніми педагогічними підходами до справи навчання і виховання, вносячи в широкий науковий вжиток поняття суб’єктності учня, індивідуалізації впливу на дитину, враховуючи її персональні психологічні і фізичні особливості. Та задумана і ефективно втілена Шкілем у життя вільна кафедра педтворчості стала для відповідного етапу розвитку науково-педагогічної думки віхою далеко не вузівського масштабу. Лекції метрів нового мислення проходили в актових залах, які були широко відкритими не лише для своїх студентів. Учні педучилищ, педкласів, аспіранти університетів протискалися у переповнені приміщення: вбирали, всотували те нове.

А Шкіля продовжувала непокоїти проблема суспільно-педагогічна – як талановиту, педагогічно обдаровану дитину вберегти від формальностей, випадковостей, бюрократизму при вступі до педагогічного закладу? Як виявити в абітурієнті те обдаровання?! Чому лише вищому навчальному закладові надавалося безапеляційне право виголошувати вердикт у цьому кардинальному питанні? З погляду Шкіля, кращим союзником інститутської приймальної комісії мав ставати у цьому саме вчитель. І не будь-який, а той, що навчав, виховував, спостерігав становлення школяра, переконався у його схильності до роботи з дітьми. Так розпочався експеримент “Довіра”.

Микола Шкіль був переконаний, що масштабності експерименту може надати лише тандем із пресою. Широка гласність, повна відкритість, загальне опо-

Академік Б.Є. Патон вручає премію імені академіка М.М. Крилова, 1982 р.

Вручення першокурсникам студентського квитка, 1995 р.

Лекція з математичного аналізу

віщення забезпечать від зловживань, закликають до співпраці вчительські кадри, що географічно віддалені, неспроможні через відстані до систематичного і системного спілкування з інститутом. Так наша газета стала партнером провідного педагогічного інституту України у пошуку вчительських талантів, у пошуку обдарованих майбутніх освітян.

Створювався банк даних про вчителів, які не лише дають глибокі знання і прекрасне виховання, але й готують собі гідних колег, піклуються про професійну зміну. Стали студентами педвузу сотні кращих абітурієнтів з найвіддаленіших куточків, які за суб’єктивними обставинами мали піти іншим фаховим шляхом і бути

втраченими для галузі. Немало з них в силу того ж таки суб’єктивізму залишилося б без вищої освіти. А завдяки “Довірі” вони захищали дисертації, очолили педагогічні колективи, вчать дітей бути щасливими. Експеримент “Довіра”, подолавши десятилітній рубіж, перетворився на Програму “Довіра”, яка в кінці дев’яностих років увійшла до правил прийому педуніверситету імені М. П. Драгоманова і надала їм індивідуального, особистісного, оригінального змісту.

Спрага новизни – одна з головних рис Миколи Івановича Шкіля. А ще – відчуття новизни. За гамірливістю поширень крикливих починів та ініціатив він дуже чітко передчував їх трафатність. І навпаки: у тихому довіді ентузіаста – потенціал могутніх наслідків.

Він був незрушно традиційний – у відстоюванні рідномовних святостей. І був би, скажімо, гуманітарієм – логічно. А математику охороняти мову в складні часи, коли з народів творили “-общность”, та ще й крізь призму саме математики? Аналогів не густо. Він же осяг: якщо вже сам переступить ту риску, якщо сам напише і дозволить видавати підручники для вузів з математики на “обцепринятом”, – усі онімієм.

Йому стає сміливості й снаги, протидіючи нищівному політичному пресингу, писати, видавати, перевидавати українською “Вищу математику”, поширювати і відстоювати принцип в стані реакції, серед приспівників і запопадливих підспівувачів влади. Що допомогло і підтримало?

Століття роду, відчуття коріння і усвідомлення: я – син свого народу! Ми, в суті, – дуже правильний народ. І наші звияги в стократ переважають всі спроби чужих зазіхань. За всім неправедним – чатує мить відплати.

Філософ-керівник, митець і вчений – усе життя він відкривав духовні острови. Шукав опору для гідності, проходив складний шлях боротьби заперечень до істинного, знову ж – материнського, згідно з чим немає кращого від заповідей, від духовності.

Шкіль, ректорат і вчена рада переглядали навчальні програми усіх факультетів. Вводили до них і релігієзнавство. А на соціально-гуманітарному факультеті ввели релігієзнавство як нову педагогічну спеціальність. Університет вперше з-поміж інших вишів провів науково-практичні конференції з Українською православною церквою Київського патріархату, на багатьох з яких виступав сам Патріарх Святійший Філарет.

Сьогодні душа Миколи Івановича полинула на небеса молити за Україну, його найпалкішу любов.

В математиці Шкіль був творцем-романтиком. В літературі – математиком. Його твори витончено чітко вигострювали емоцію. І точно влучатимуть в серце ще багатьох поколінь.

Ольга КОНОВАЛЕНКО,
головний редактор
тижневика “Освіта”

На відпочинку разом з дружиною Катериною Тодосійною, Трускавець 1980 р.

ГАРМОНЬ

(уришок з книжки Миколи Шкіля “Недовезені соняшники”)

У вікнах ще й не починає сіріти, як об'їждчик уже гупотить своїм конем попід хату. Виганяє тіток на буряки. Піч, на якій я лежу, тремтить. Мені чомусь у такі хвилини здається, що вона може провалитися, і я впаду на черінь, прямо туди, де мама вже приставили куліш, щоб нам з Василем було що вдень їсти.

Тремтить разом з піччю і хатніми стінами моя мама, швидко бере в сінешньому кутку сапу – та й за двері. Думає, що я сплю, і не хоче мене збудити. А я зовсім не сплю, і серце моє тріпотить від жалю. Бо у мамі так болять ноги і така задуха. А їм же цілісінкий Божий день не розігнути спину під пекучим сонцем. І тільки увечері, коли сонце сяде за лісосмугу, я здалеку почую маму. Я розрізняю її голос з-поміж голосів інших сапальниць, що повертаються з поля і... співають.

“Усі гори зелені, тільки одна чорна,

Та, де сіє вдова бідна...”

І знову моє мале серце затріпоче і зайдеться жалем. Буває, заплачу. Що така в моєї мамі тяжка доля. Красуна, як світ ясний, а нещасна, як ніч темна. Мені так хочеться порадувати вас, матусенько. Я поприбирав, повимітав, навіть призьбу підвів для краси рудую глиною. На кладовище збігав, нарвав васильків, застелив долівку, щоб пахло. Зварив картоплі і банячка обгорнув рядном, щоб тепла була. А на столі поставив у маленькому горнятку букетик із сокирок і ромашок. І я чекаю. Та, не стримавшись, біжу назустріч.

Інші хлопчики чогось соромляться. Йдуть з великими парубками до колоди. Туди, де грає гармонь. А я ні. Підбіжу, притулюся до маминої вицвілої кофти, а вони пригорнуть мене і проведуть своєю закрубілою долонею по моїй маленькій голівці від чубчика й до потилиці. Затишно стає і добре.

– Втомились? – я до мамі.

А у відповідь лише посмішка, тепла і... сумна. Жіночий спів перекриває вечірнє витинання гармоні. І натовлені сапальниці замовкають.

– Не голодний? – мама до мене.

Кручу головою, мовляв, “ні”. І прислухаюся туди, до вигона, де вже збираються підлітки.

Моя мама – от не відаю, звідки це, – вміють читати мої думки, а може, навіть не думки, а мої потаємні мрії. Закортить чогось. А мама вже знає. І починає журитись, як би те здійснилося. А потім ми вже вдвох обмірковуємо, будемо плани. Все більше про те, як буде, коли я виросту та вивчуся, бо зараз така бідність і безпросвітність,

що мріяти про щось на ближній час ми собі не дозволяємо. Хоч у нас аж шість рук. І ні ми з братом Василем, ні матуся не присідаємо. Адже колгосп нічого не дає на трудовень. Тієї осені було видали по мішку борошна, а під зиму сказали, що неправильно порахували, що зайве передали і треба частину повернути.

Скільки сліз виплакали мамині очі, та такі понесли назад до комори дві торбини. Зимували ми в холоді та ще й без хліба...

Звідки мама довідалась, що я мрію про ту гармонь? Про те, щоб і самому сидіти на колоді та грати. А довкола усі дівчата, і хлопці, і танці, і пісні... Та й усі щоб до мене: “Миколо, а давай-но такої...”. Або коли мама виведуть “Усі гори...” чи “Із-за гори Кам'яної...”, а я прямо вдома підхопив би гармонню...

– Миколо, а що як пристаратися нам за цей рік на гармонь?

– Мам! – притуляюсь до їхнього рясного рукава і ховаю у нього пришаріле обличчя. – Звідки нам? Я й не хочу... Та звідки ж?

За такою утаємниченою розмовою, ми й не вчуваємось, як відстаємо від гурту...

– Адже корова цієї зими подарує нам бичечка. От вигляди його, випаси, а під наступну зиму продамо, то, може, й вистачить на гармонь.. Хіба ж що, як без батька, то вже не так, як у людей? Виберемось, синку, із злиднів, от побачиш.

І таки правда. Потепліло, з'явився у нашому подвір'ї бичечок. Життя моє відтоді геть змінилося. Я не просто доглядав, а плавав свого маленькою вихованця. Припинав серед найкращої трави. І як тільки спасе навколо себе, переганяю на свіже місце. Як ляже спочивати, вичісую й вичухую, гладжу. А він зіпнеться на ноги і своїм мокрим носом до руки чи обличчя тицяє. Вдячний.

Росте мій бичок, як з води. А я вже чую, як у зимовій дзвінності лунає над степом моя гармонь.

Мама вже ділилася з сусідами:

– Микола гратиме. Слух у нього відмінний і голос-то прорізується неабиякий. Не буде йому рівного на весіллях та й так...

А мені, коли побачать, як вожусь з бичечком, не раз повторять:

– Музика, синку, допоможе і в горі, і в радості. Дивись, як зараз бідує люд. Усі босі, голодні. А грає гармонь – наче враз у раю. А ти гратимеш дуже гарно.

– Я вже пробував, мам. Виходить.

– Ти будеш людиною. Тільки в мене до тебе, Миколо, одне прохання. Як виростеш, не забувай про Василя, і якщо будеш собі шити костюма, то поший і йому. Нового. З себе не давай. А зразу для нього, нового... І хотілося б мені, аби носив ти костюм лише двох кольорів – синій і сірий.

Так чомусь мама люблять ці кольори. А чому? Запитати не наслідуюсь, і залишається для мене це загадкою.

– Ми будемо завжди усі разом, мамо. І з Вами. Будемо працювати, і стане легше. Голодівка колись закінчиться, колгосп не все відбиратиме...

А сам з подивом обводжу свої худі, аж синюваті рученята. Чому мама думає, що я буду дужчий від Василя?

І ведуть вони все своєї:

– Куди з моїм здоров'ям та з цією підневільною роботою про далеке життя думати? А Василь же каліка... То ти і грай, і вчись, і співай. Господь тобі допоможе на ноги зіп'ятись.

– Мам, я буду завжди про Вас з Василем піклуватися...

...Як надійшла осінь і мама ходила вже копати буряки, завжди у мішку для бичечка кілька гарних коренів принесе. А я йому стружу. їсть і росте ще швидше. В силу вбивається. Мічним стає. “Запряжуть тебе скоро в гарбу, друже мій, і возитимеш ти сіно, коноплі, ці ж буряки, а я за твою силу, в ласці нагуляну, куплю гармонь. Гратиму і звеселятиму людям душу”.

Коли взяли приморозки, прийшов до нас дядько Тимофій, тітки Марини (маминої сестри) чоловік.

– Ну що, Миколо, пора по твою музику в Семенівку рушати. Викохав ти свого воляку гарно.

Тож в неділю, ні світ, ні зоря, женемо ми з дядьком Тимофієм бичка в Семенівку продавати. Дорогою перебалакали геть про все. І про неправди війни. А дядькові було про що розповісти. Він брав участь і в першій, і в другій світових війнах. І в першій, і в другій потрапляв у полон та працював у одного й того ж бауера в Німеччині. Дядько вважав, що не тільки німці винні у нашому горі, у війні, у великих втратах, а що й наші начальники також. Він вважав, що без нужди загубили життя не лише мого батька, а й багатьох фронтовиків. А міг би батько зараз шити чоботи людям, робити добро. І ми б не ходили в дір'явих та ще й на зміну.

Ет, нічого людина у нас не значить... Хоч в мирний час. Хоч у воєнний. Вище людського життя, вище людського здоров'я наші правителі завжди чомусь ставлять якісь завдання.

Підбадьорив мене дядько Тимофій, що гратиму, та й буду далеко від тих усіх завдань, планів, постанов, через які тільки сиріт більшає в селі...

За час подорожі з Бурбина до Семенівки, слухаючи дядька і розмірковуючи над усім, що він скаже, я намагаюся також розв'язати в умі ще й задачу з фізики, яку учитель задав на неділю найкмітливішим. Задача така – жонглер кинув догори м'яч. Як тільки м'яч почав падати, він підкинув догори другий. Питається, на якій висоті зустрінуться м'ячі. Спочатку було боязко навіть повернутись до цієї задачі. Адже в умові ніяких вихідних даних: ні мас, ні часу польоту цих м'ячів, ні з якою швидкістю вони рухалися... І все ж, між мріями про гармонь та бідканням про людське безправ'я, мої думки завертали до розуміння чудодійної сили математики. Я складав одне за дру-

гим рівняння з тих, бодай невідомих величин, заганяв у системи, виключав з одного рівняння та підставляв у інші. І їх, цих рівнянь, трималося у голові немало. І врешті-решт допоміжні параметри, якими рівняння були заповнені, взаємно знищилися, а окремі з них виключилися. І залишилося лише те числове значення, яке й треба було знайти. Співставив подумки, з відповіддю збіглося. Відчув у душі велику радість... Підстрибнув, засміявся.

Дядько помітив, що я іноді ніби виключався, стаю неухважним до його життєвої оповіді. Але питань не ставить. Він же знає, що завтра дуже рано мені треба у Худоліївку йти, до школи, а з Семенівки повернемося пізно ввечері. Уроків уже не буде коли робити. Нехай думає про своє, про щось не менш важливе... Та й не перебиває моїх думок... Не перепитує про дивакуваті реагування на його щирі сповідь...

Нарешті – базар. Торгувалися ми недовго. Бо такі гарну худобу вивели на людські очі. Продали бичка. Поплескали його по-дружньому іди, працюй. А самі – по гармонь. Дядько про життя більше нічого не каже. Тільки стиха так:

– Ну, тепер ти, як чоловік при грошах, сам приймай мудре рішення. Де ці гармошки продаються, ми зараз напитаємо.

Затис я гроші в кулаку. Серце чомусь розкалаталося. Таких грошей я зроду не бачив, не те що в руках не тримав. Тепер гратиму, матиму власну гармонь. Буду усім потрібний.

Коли це, в ряду, повз який ми проходимо підтюпцем, – продає один чоловік чоботи. Подивився я на них. Зупинивсь. Помацав. Ще раз в умі перелічив свої гроші.

– Ану, давайте, дядьку, мені дві пари чобіт.

– А де це ти на них наставарся? Я ж без грошей хоч і дітям, але чобіт не роздаю. Це велика, хлопче, праця.

Розтуляю кулака, простягаю.

– Дві пари. Собі і братові беру. Сам заробив.

Дядько Тимофій аж завмер. Стоїть позад, не втручається. А коли вже чоботи були у моєму мішку, твердо вимовив:

– Мудро ти зробив, Миколо. Мудро. Зима попереду важка. Ну що з тої музики? А так вже не померзнете.

... Як переступили ми вдома поріг, поставили мішок на лаві, мама підійшла, пригорнула мене:

– А ну ж, синку, спробуй як виходитиме.

– Я не купив гармоні, мамо. Вони аж сілі.

– Подивіться, – розв'язую мішка, дістаю чоботи. Ставлю на лаву. А мама – в сльози.

– А як же тепер гармонь? Тепер не гратимеш...

Сльози котились і котились їхнім обличчям – чи то від горя, що я не гратиму, чи то від радості, що не мерзнутимемо ми в ноги, чи від розпачу, що я так зарання став дорослим. Так досі і не знаю, від чого...

Довідка

Микола Іванович ШКІЛЬ - відомий учений у галузі математики і педагогіки, відомий громадський діяч України. Народився 13 грудня 1932 року в с. Бурбіне Семенівського району Полтавської області. 1955 р. – закінчив Київський державний педагогічний інститут ім. О. М. Горького. Доктор фізико-математичних наук, професор, дійсний член Академії педагогічних наук України, дійсний член Академії наук вищої школи України.

З 1973–2003 рр. - ректор НПУ імені М. П. Драгоманова, з 2003 р. – радник ректора НПУ імені М. П. Драгоманова, завідувач кафедри математичного аналізу.

Лауреат Державної премії в галузі науки й техніки за цикл підручників: “Вища математика” (у трьох книгах), “Математичний аналіз” (у двох частинах) (1996 р.), премії імені М. М. Крилова Національної академії наук України за вагомий внесок у розвиток аналітичних і асимптотичних методів розв'язання диференціальних, інтегральних та інтегродиференціальних рівнянь (1995 р.), премії імені В. Вернадського Фонду інтелектуальної співпраці України XXI ст. (2003 р.), премії імені М. В. Остроградського Національної академії наук України (2004 р.).

Заслужений діяч науки й техніки України, іноземний член Російської академії освіти. Американський біографічний інститут поіменував М. І. Шкіля почесним титулом “Людина року” (1999 р.), почесний академік Міжнародної кадрової академії, президент Товариства культурних зв'язків “Україна-Казахстан”.

М. І. Шкіль очолює Всеукраїнське методичне об'єднання розвитку шкільної математичної науки зі створення та видання підручників для учнів загальноосвітніх шкіл і середніх спеціальних навчальних закладів, входить до складу редколегій журналів “Український математичний журнал”, “Нелінійні коливання”, “Рідна школа”; член правління Київського математичного товариства. Член спеціалізованої вченої ради із захисту докторських і кандидатських дисертацій у галузі психолого-педагогічних наук НПУ імені М. П. Драгоманова.

Результати досліджень М. І. Шкіля представлені у більш ніж 400 наукових працях, зокрема в 10 монографіях, 30 підручниках і навчально-методичних посібниках, 26 іноземних виданнях. Серед його учнів 31 кандидат і 3 доктори наук.

Найважливіші праці – “Асимптотические методы в теории линейных дифференциальных уравнений” (монографія у співавторстві у 1967 р. була перевидана у США); “З любов'ю до професії” (у співавторстві).

Відзначений нагородами: кавалер орденів “За заслуги” I, II, III ступенів, орден “Ярослава Мудрого” V ступеня, “Знак Пошани”, “Дружби народів”, медаль “За доблесну працю”, “Ветеран праці”, “М. В. Остроградського – 200 років”, почесні грамоти Президії Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Почесна відзнака Президента України. лауреат премії “Засвіти вогонь – 2000”, Диплом кращого освітянина року – 2001.

УКРАЇНСЬКА МОВА ВЧОРА, СЬОГОДНІ, ЗАВТРА В УКРАЇНІ І СВІТІ

10 листопада 2015 року кафедра культури української мови провела в НПУ імені М. П. Драгоманова щорічну Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Українська мова вчора, сьогодні, завтра в Україні і світі».

З вітальним словом від ректорату звернувся до учасників конференції проректор з наукової роботи університету, доктор фізико-математичних наук, професор **Григорій Торбін**, який з великим чуттям слова розповів про роль мови у сучасному суспільстві для студентів і майбутніх педагогів в контексті збереження національної єдності в українській державі та побажав учасникам заходу плідної роботи. Вела конференцію завідувач кафедри культури української мови, професор, академік АН ВО України **Світлана Шевчук**. Цитовані нею вислови про українську мову, український народ та українську державу вміло й доречно доповнювали виступи учасників заходу.

У конференції взяв участь голова Всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Тараса Шевченка, народний депутат багатьох скликань **Павло Мовчан**, який виголосив змістовну доповідь «Мова як визначальний чинник національної ідентичності». Були присутні інші члени Всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Тараса Шевченка: доктор педагогічних наук, професор, академік НАПН України **Георгій Філіпчук**, який привернув увагу присутніх до проблеми української мови і націєтворчості; голова Луганського обласного об'єднання Всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Т. Шевченка, заслужений працівник освіти України **Володимир Семистяга** виголосив доповідь «Стан та розвиток української мови на теренах Луганщини в ХХ–ХХІ ст.», яка надзвичайно зацікавила учасників конференції.

У своїй доповіді «Проблеми правопису нових складних слів» завідувач відділу граматики української мови Інституту української мови НАН України, доктор філологічних наук, професор **Катерина Городенська** ознайомила присутніх з найактуальнішими, найскладнішими питаннями сучасного українськомовного вжитку, мовної практики: українського новітнього словотворення, слововживання та правопису.

З великим зацікавленням вислухали присутні доповідь «Ознаки стійкості і позитивних змін у розвитку сучасної української мови» завідувача кафедри стилістики української мови Інституту української філології та літературної творчості імені Андрія Малишка НПУ імені М. П. Драгоманова, дійсного члена НАПН України, доктора філологічних наук, професора **Любові Мацько**.

З цікавою доповіддю виступила студентка 4-го курсу Інституту української філології та літературної творчості імені Андрія Малишка **Оксана Семенишин** «Лінгвокультурні концепти «воля/свобода (liberty/ freedom)» – репрезентатори національної самоідентифікації». Вона наголосила, що посттоталітарні суспільства намагаються осмислити своє минуле і сьогодення не в ідеологічних вимірах, а кризь призму буття народу, усвідомлення ним своєї ролі і місця в конкретній історичній ситуації. Пошуки глибин української самобутності є способом ідентифікації нації серед інших світових культур.

Загалом конференція привернула до себе увагу викладачів і студентів як можливість обговорити актуальні проблеми розвитку мови. До конференції видано програму і готується видання наукового часопису НПУ імені М. П. Драгоманова (збірник наукових праць з проблем лінгвістики, пов'язаних із висвітленням теоретичних та науково-методичних проблем історії, розвитку та функціонування української мови), а також збірника наукових робіт студентів та викладачів за результатами роботи конференції.

Кафедра культури української мови

ФОТОФАКТ

Віддали шану жертвам голодоморів в Україні і студенти та викладачі Інституту політології та права, які відвідали офіційні заходи з приводу сумних роковин. Викладач Михайло Ярошенко зазначив, що на заняттях зі студентами проводиться аналіз історії української державності і події ХХ століття для студентів є найбільш вражаючими. «Занурюючись в їх деталі, молодь по-іншому починає розуміти сьогодення Батьківщини», – підкреслює викладач.

В ІФОНі відбулась культурологічна конференція

5 Листопада в арт-просторі «Sklo» Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова відбулась Всеукраїнська науково-практична конференція «Ціннісні зміни молоді і сучасні форми культуротворчості». Захід, який мав на меті осмислити нові процеси соціокультурної реальності, став продовженням минулорічної конференції «Філософія і релігія в просторі сучасної культури», але водночас він започатковував традицію проведення конференцій нового культурологічного напрямку.

Представники кафедри культурології Інституту філософської освіти і науки НПУ імені М. П. Драгоманова, які організували конференцію, відкрили захід презентацією наукового видання «Культурологічний альманах». Як зазначили організатори, під час формування альманаху і програми конференції був здійснений строгий відбір учасників. Організатори також вказали, що у майбутньому об'єм альманаху буде збільшено, а відбір тез буде ще більш строгим для того, щоб результати конференції мали високу наукову ефективність. Суть концепції організаторів конференції полягає, по-перше, у тому, щоб розвинути дослідження тих сучасних культурологічних проблем, які отримують особливу увагу у зарубіжних наукових колах, а у нас доволі часто розглядаються лише побічно. По-друге, принцип тематичної конференції повинен сприяти якісним науковим дискусіям, оскільки діалог між учасниками буде поєднуватись через спільність наукового інтересу.

Актуальність теми конференції проявилася вже на пленарному засіданні, оскільки доповіді таких науковців, як: **Галина Меднікова, Ірина Бондаревська, Ольга Копієвська, Тарас Лютий** були сприйняті аудиторією зі значною увагою і викликали багато додаткових питань. А робота у секціях, у свою чергу, спричинила наукові дискусії. Одним із головних питань цього заходу було співвідношення ціни і цінності твору мистецтва у сучасній культурі. Крім цієї проблеми, серед доповідей на конференції можна виділити наступні направлення: філософське осмислення сучасних телесеріалів та кінофільмів, культуротворчі можливості Інтернету, видозміну мистецтва у медійну епоху та інші.

Як підсумок можна зазначити, що Всеукраїнська науково-практична конференція «Ціннісні зміни молоді і сучасні форми культуротворчості» відбулася на високому організаційному та науковому рівні, а також виконала значну комунікаційно-освітню функцію, оскільки відбулись дискусії між знаними і молодими науковцями, професорами і аспірантами, викладачами і студентами.

Євген ВОРОЖЕЙКІН
Фото Катерини Носової

Драгомановці вшанували пам'ять жертв Голодомору

28 Листопада Україна і світ вшановували пам'ять жертв Голодомору – штучного голоду в Україні 1932–1933 рр. Мільйони загинулих, тисячі ненароджених, понівечені людські долі, виснажена душа українського народу – це безпрецедентний злочин у світовій історії, масштаб якого важко осягнути і неможливо зрозуміти. До скорботних заходів з ушанування пам'яті жертв страшного геноциду активно долучились студенти Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова.

Зранку на Михайлівській площі дирекція Інституту соціальної роботи та управління спільно з фахівцями відділу молодіжної політики управління у справах сім'ї, молоді та спорту КМДА ініціювали молодіжну акцію «День пам'яті». Більше ста студентів НПУ імені М. П. Драгоманова та Київського університету НАН України поклали квіти та запалили лампадки біля Пам'ятного знаку жертвам Голодомору 1932–1933 років в Україні, схиливши голови у скорботній хвилині мовчання.

Пізніше – хода до Алеї Героїв Небесної Сотні, де молодь поклала червоні квіти на знак вшанування пам'яті, що назавжди залишиться невимовним болем українців. У скорботному мовчанні згадали чисту жертву Небесної Сотні, тих, хто віддав своє життя за солідарність і громадянську відповідальність.

Попри негоду, спудей з цікавістю заслухали розповідь проректора з соціально-гуманітарних питань Київського університету НАН України Галини Левківської про спустошувачий голод. Й не тільки фізично смертельний, аде перед тілесним голодом українці переживали голод духовний, коли руйнували церкви, скидали хрести, забороняли українську мову та культуру...

Фінальним акордом заходів стало загальнонаціональне запалення свічок, викладених у формі Герба України – Тризуба на Майдані Незалежності в пам'ять Героїв України, полеглих на Майдані, та всіх невинно загинулих жертв.

Символічно, що пам'ять про Голодомор, про Майдан, про сучасні виклики, нас об'єднує. Об'єднує й дає життя. Априорно, за умови знання історії, якою б вона не була гіркою та важкою, адже тільки знаючи правду минулого, ми зможемо захистити Україну в майбутньому...

Керівництво університету щиро дякує усім студентам, що долучились до акції, а студентському самоврядуванню Інституту – за активну допомогу в організації заходу.

**Заступник директора з виховної роботи
Інституту соціальної роботи та управління
Анастасія ЛЯДНЕВА**